

slag, vi her har behandlet, Domæneloven, efter hvilken vi kan udstykke mange Husmandsbrug og forhaabentlig efter det Princip, som vi anser for det bedste. Trods den Føringelse, Domænelovforslaget her er undergaaet ved tredie Behandling, vil Løven, som sagt, give Adgang til, at der oprettes mange Brug efter det Princip, som vi anser for det bedste. Af denne Grund og fordi jeg mener, det gælder om at redde det mest mulige for Samfundet af den Jord, som er i Samfundets Eje, og fordi det er min Opfattelse, at man fra anden Side ønsker at faa saa meget som muligt over i Privateje, vil jeg anbefale, at man stemmer for Lovforslagets endelige Vedtagelse.

Ulrich: Under dette Lovforslags Behandling har der jo fra forskellige Sider være draget forskellige Sammenligninger mellem Virkningen af de to Jordlove, Løven om Vilkaar for Bortsalg af Jorder i offentligt Eje af 4. Oktober 1919 og Husmandsloven af 22. Juni 1917. Fra radikal Side har man gjort gældende, at Løven af 4. Oktober giver større økonomisk Frihed, mere betryggende Driftsvilkaar og mere solide Ejendomsforhold. Da jeg mener, at dette er ganske forkert, vil jeg gerne tillade mig at imødegaa disse Betragtninger fra radikal Side og skal da drage en Sammenligning mellem disse to Loves Virkninger, saavel overfor Brugerne af disse Brug som med Hensyn til deres økonomiske Rækkevidde overfor Statskassen.

Ifølge Husmandsloven af 22. Juni 1917 oprettes de Brug, der oprettes efter denne Lov, som rene Ejendomme. Ifølge Løven af 4. Oktober oprettes de Brug, der oprettes efter denne Lov, ikke som rene Ejendomme, men som Statsfæste; de, der faar disse Brug, bliver aldrig Ejere af denne Jord, men kun Brugere af den. Løven af 22. Juni, altsaa Statshusmandsloven, er efter min Mening mere betryggende samfundsmæssigt set, idet den i de Betingelser, den stiller til de Mennesker, som skal komme i Besiddelse af Jord efter denne Lov, kræver blandt andet, at de skal have været beskæftiget med Jorddyrkning mindst 4 Aar efter deres fyldte 18de Aar. Et saadant Krav stilles ikke til disse Brugere efter Løven af 4. Oktober. Alene derigennem vil der samfundsmæssigt set være ikke saa lidt ringere Betryggelse ved Løven af 4. Oktober end ved Statshusmandsloven af 22. Juni, thi det er

ganske indlysende, at naar man sætter Mennesker til at drive Jord, som ikke har gjort sig den Ulejlighed at uddanne sig dertil, vil det gaa dem, som det gaar i alle andre Erhverv, naar der kommer Mennesker til at udøve et Erhverv, som de ikke er opdraget til, og som de ikke har Kendskab til, saa vil de blive slette Udøvere af Erhvervet, saaledes vil det ogsaa gaa Brugere, som fra Brostenene i København bliver sat til at dyrke den danske Jord. Det vil vise sig, at de magter ikke den Opgave, og derfor vil de Penge, som Statskassen anvender paa, at disse Mennesker kan komme ud og dyrke Jorden, være meget daarligt anvendt af Samfundet. Endvidere er der den Forskel mellem de to Love, at efter Statshusmandsloven vælger vedkommende selv det Stykke Jord, han fremtidig vil have i Eje; men efter den anden Lov bliver det ham tildelt af den Jord, som Jordlovsudvalget har til Raadighed. Her er en ganske betydelig Forskel. I det ene Tilfælde kan altsaa den dygtige Landmand udsøge sig et eller andet Sted, hvor han gerne vil bo og drive sin Virksomhed paa et Stykke Jord, som han nu anser for egnet dertil. Han kan købe Jord der og opføre sit Hjem der, naar han har faaet Tilsagn om Statsstøtte. Efter den anden Lov, af 4. Oktober, skal han ansøge Jordlovsudvalget om et Husmandsbrug, og dette Udvalg, som har saa og saa mange Stykker Jord til Disposition, bekendtgør, at det Stykke Jord skal udstykkes; der melder sig saa og saa mange Ansøgere, og blandt disse trækkes der Lod om de forskellige Lodder; nogle faar selvfølgelig et godt Stykke Jord, men andre faar daarlige Stykker. Der er altsaa overordentlig stor Forskel paa disse to Maader at komme i Besiddelse af Jord paa. Nu vil man fra radikal Side sige, at den Jord, man selv erhverver, som Regel vil blive for dyr. Jeg mener nu nej. Det ligger i hvert Tilfælde i Mandens egen Magt at sørge for, at Jorden ikke bliver for dyr, thi det er ham selv, der skal bestemme, om Prisen er for høj, og dersom han ikke selv kan skønne tilstrækkelig dygtigt, har vi jo i en Bestemmelse i Løven den Garanti, at Amtskommissionen yderligere skal syne det Stykke Jord, vedkommende har udsat sig til fremtidig Boplads, altsaa afgøre, om dette Stykke Jord er saaledes beliggende og af en saadan Beskaffenhed, at det egner sig til et mindre Husmandsbrug. Ydermere